

među samim katoličkim vjernicima bilo vrlo rašireno da je naime Stari zavjet suvišan i da ga stoga treba kao nepotrebnii balast odbaciti. Pisac dapače naglašava da vjera koja nema svoje korijene u Starom zavjetu nije cjelovita vjera: nešto joj bitno nedostaje. Kršćanin mora promatrati događaje Starog zavjeta u perspektivi opće povijesti spasenja. Onome koji pročita ovu knjigu bit će jasno da je Crkva u povijesti spasenja kontinuirani »Božji Izrael« (usp. Gal. 6, 16).

ANTON GRABNER-HAIDER, Recht auf Lust?, izdali Ferdinand Klostermann i Norbert Greinacher, Herder 1970, str. 276.

Ova je knjiga izašla u seriji »Teologie konkret« u kojoj je izašlo već nekoliko knjiga koje obrađuju goruće probleme današnje Crkve (psihologija pastoralnog djelovanja, demokratizacija crkvenog autoriteta, mješoviti brakovi, pluriformno kršćanstvo, zvanje laičkog teologa). Ova knjiga zaslužuje posebnu pažnju jer obrađuje tako diskutabilno pitanje »uživanja« (Lust). Crkva je najvećim dijelom oblikovala ovaj tradicionalni društveni moral koji je danas stavljen u pitanje. Zato ona mora i danas ponovno produbiti smisao, značenje i funkciju tog društvenog morala i tako ga usmjeriti da doista društvu pomogne. Odgovor teologije (dakako i Crkve) ne može, na žalost, više biti fiksna, utvrđena i gotova, nego ga ozbiljnim, trijeznim i dubokim diskusijama takvih pitanja treba tek naći, formirati. Ova knjiga želi upravo tome pomoći.

Knjiga »Recht auf Lust« nije neka obrada u strogom smislu riječi, ona je pokušaj rješavanja jednog tako aktualnog pitanja kao što je pitanje seksualnosti. Djelomično knjiga ima karakter pamfleta, borbene knjige. Zašto to, bit će jasno onome koji zna kako je u povijesti Crkve seksualnost, bilo indirektno bilo direktno, bila potcjenjivana i zapostavljena. Knjigu nije napisao je-

dan autor, nego je ona zbir mnogih obrada pojedinih stručnjaka: biolog govori o biologiji seksualnog uživanja, o psihološkom značenju razvoja i sprečavanja uživanja, o odgovoru za sposobnost uživanja; sociolog govori o oslobođenju seksualnosti u suvremenom društvu; literat-kritičar opisuje funkciju opscenog u današnjoj literaturi; bibličar-teolog o ti-jelu i uživanju u Bibliji itd. Već po ovoj obradbi tema vidimo kako je taj problem uživanja uhvaćen i osvjetljen sa svih strana stručno, trijezno i ozbiljno, premda koji put borbena. Osjeća se izvjesna napetost između pojedinih članaka: nazor biologa nije isti kao nazor sociologa. Radi se dakle o člancima i mišljenjima koja se međusobno kritiziraju i upotpunjuju. Sadržajna napetost proteže se sve od strastvenog zagovaranja za »Recht auf Lust« pa do kritike i upozoravanja na oprez. Svaka pojedina obrada, dakle, sadrži mišljenja pojedinih autora koji se ozbiljno postavljaju iza tog problema.

Uostalom, još uvijek nedostaje ozbiljna utemeljena moralno-teološka obrada teme »prava na uživanje« koja bi obuhvatila ozbiljnu i trijeznu analizu katoličke moralne teologije, upustila se u diskusiju tog tako žučnog problema i dala ispravne smjernice. Ne smije se dopustiti da se o toj temi raspravlja samo u širokim krugovima društva, u seksi-filmovima i pornografskim časopisima. Vrijeme je danas da se ovim problemom svestrano zabavi i teološka znanost. Ova je knjiga dragocjeni doprinos takvoj teološkoj impostaciji problema seksa.

BRUNO DREHER, Zeuge des verborgenen Gottes, Katechesen zum Johannes-Evangelium für die gymnasiale Oberstufe, 268 stranica, Herder (Freiburg-Basel-Wien) 1970.

Ovo je izvrsni priručnik za katehete. Sadrži 30 uzornih kateheza koje je Dreher obradio zajedno s učiteljicama i učiteljima na katehetskom Seminaru Univerziteta u Bonnu.